

Cauza C-683/23**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

14 noiembrie 2023

Instanța de trimitere:

Juzgado de Primera Instancia n.º 19 de Barcelona (Spania)

Data deciziei de trimitere:

10 octombrie 2023

Reclamantă:

Encarna

Pârât:

Elias

Obiectul procedurii principale

Procedură referitoare la exercitarea în comun a drepturilor privind încredințarea unui minor – Exercițare în comun a autorității părintești – Cerere de executare silită – Protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal – Legalitatea prelucrării datelor cu caracter personal în cadrul unei proceduri – Transfer care nu se întemeiază pe consimțământul persoanei vizate sau pe dreptul Uniunii ori al unui stat membru

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

Cerere de decizie preliminară de interpretare – Articolul 267 TFUE – Compatibilitatea unei practici naționale cu Regulamentul (UE) 2016/679 – Transfer de date cu caracter personal care nu se întemeiază pe consimțământul persoanei vizate sau pe dreptul Uniunii sau al unui stat membru – Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene – Articolul 16 alineatul (1) – Protecția datelor cu caracter personal – Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene –

Articolele 7, 8, 24, 47 și 52 – Convenția de la Istanbul – Articolul 48 alineatul (1) – Convenția europeană a drepturilor omului – Articolul 8

Întrebările preliminare

1. Transferul de către instanță al datelor cu caracter personal ale părților și ale copiilor și adolescenților către coordonatorul parental și autorizarea accesului la datele cu caracter personal ale acestora, prelucrate în fișierele unor terți (inclusiv ale furnizorilor de servicii medicale), în lipsa unei dispoziții legale sau a unui act cu putere de lege, încalcă articolul 6 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016?

2. În cazul în care instanța poate să transfere datele cu caracter personal ale părților și ale copiilor și adolescenților, transferul acestor date de către instanță către coordonatorul parental încalcă articolul 16 TFUE și articolele 7 (respectarea vieții private și de familie), 8 (protecția datelor cu caracter personal) și 52 (întinderea și interpretarea drepturilor și principiilor) din cartă?

3. Transferul de date către coordonatorul parental fără ascultarea în prealabil a copilului în această privință și fără evaluarea interesului superior al copilului este conform cu articolul 6 alineatul (4) din Regulamentul UE (2016/679) coroborat cu articolul 24 din cartă?

4. Faptul că datele privind copilul sunt transmise coordonatorului parental în scopul luării unor decizii care afectează exercitarea autorității părintești și/sau încredințarea și/sau drepturile privind încredințarea și/sau programul de vizitare, în cazurile în care există o situație de violență, încalcă articolul 48 alineatul (1) din Convenția de la Istanbul, care interzice recurgerea la mijloace alternative obligatorii de soluționare a litigiilor, coroborat cu articolele 7 și 24 din cartă?

5. În cazul în care instanța poate să transfere datele cu caracter personal ale părților și în care, în urma acestui transfer, părțile sunt obligate să achite onorariile coordonatorului parental, deoarece sunt impuse de instanță, chiar dacă li s-a recunoscut dreptul la asistență judiciară gratuită, se încalcă articolul 47 din cartă (dreptul la o cale de atac efectivă)?

Dispoziții de drept internațional și de drept al Uniunii invocate

Articolul 6 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 (denumit în continuare „Regulamentul 2016/679”)

Articolele 7, 8, 24, 47 și 52 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „cartă”)

Articolul 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Articolul 48 alineatul (1) din Convenția de la Istanbul

Comentariul general nr. 14 al Comitetului ONU pentru drepturile copilului 2013

Dispoziții naționale invocate

Articolul 8 din Ley Orgánica 3/2018, de 5 de diciembre, de Protección de Datos Personales y garantía de los derechos digitales (Legea organică 3/2018 din 5 decembrie privind protecția datelor cu caracter personal și garantarea drepturilor digitale) (denumită în continuare „LO 3/2018”)

Articolul 236 *quinquies* din Ley Orgánica del Poder Judicial (Legea organică privind sistemul judiciar)

Prezentare pe scurt a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 Doamna Encarna și domnul Elías au fost într-o relație de cuplu de la jumătatea anului 2017 până la finalul lunii noiembrie 2019. În anul 2017, aceștia au avut o fiică numită María.
- 2 În urma despărțirii lor, la 16 iunie 2020, Juzgado de Primera Instancia n.º 19 de Barcelona (Tribunalul de Primă Instanță nr. 19 din Barcelona) le-a acordat ambilor părinți autoritate părintească asupra copilului, în comun, copilul fiind încredințat doamnei Encarna.
- 3 La 28 iunie 2020, în contextul unei anchete privind tentativa de omor asupra Mariei, Juzgado de Instrucción n.º 1 de Tremp (Tribunalul de Instrucție nr. 1 din Tremp) a modificat regimul de încredințare a minorei, care i-a fost atribuită domnului Elías, și i-a impus doamnei Encarna interdicția de a se apropia de domnul Elías și de fiica lor și de a comunica cu aceștia.
- 4 La 30 aprilie 2021, Juzgado de Primera Instancia n.º 19 de Barcelona (Tribunalul de Primă Instanță nr. 19 din Barcelona) a pronunțat o hotărâre prin care a confirmat regimul de exercitare în comun a drepturilor privind încredințarea convenit între doamna Encarna și domnul Elías cu privire la María, menținând ordinul de restricție impus de Juzgado de Instrucción n.º 1 de Tremp (Tribunalul de Instrucție nr. 1 din Tremp).
- 5 La 20 martie 2023, doamna Encarna a introdus o cerere de executare silită a hotărârii din 30 aprilie 2021 împotriva domnului Elías în fața Juzgado de Primera Instancia n.º 19 de Barcelona (Tribunalul de Primă Instanță nr. 19 din Barcelona), deoarece considera că acesta nu respecta termenii hotărârii respective. Domnul Elías a formulat contestație împotriva cererii de executare silită introduse de doamna Encarna, în urma căreia aceasta a formulat întâmpinare. În plus, doamna Encarna a solicitat instanței să numească, în regim de urgență, un coordonator parental care să intermedieze și să refacă relația dintre ea și domnul Elías.

Argumentele esențiale ale părților din procedura principală

- 6 Domnul Elías se opune cererii de desemnare a unui coordonator parental formulată de doamna Encarna pentru motivul că este inadmisibilă și că, dacă ar fi admisă de instanță, acesta ar fi lăsat fără apărare și i s-ar încălca dreptul fundamental la o cale de atac efectivă.
- 7 Doamna Encarna susține că există un conflict parental care afectează relația fiecăruia dintre părinți cu copilul. Relația sa cu María se limitează la vizite la un punct de întâlnire, astfel încât nu are posibilitatea să afle chestiunile referitoare la fiica sa decât prin intermediul domnului Elias, căruia i-a fost încredințată. Totuși, acesta nu comunică cu doamna Encarna, ia decizii unilaterale și îi ascunde informații medicale și cotidiene despre María, în pofida faptului că cei doi exercită în comun autoritatea părintească.
- 8 Parchetul consideră că este adecvată numirea de către instanță a unui coordonator parental pentru a facilita relațiile dintre părinții Mariei. În plus, în opinia sa, a doua întrebare preliminară este inadmisibilă.

Prezentare pe scurt a motivelor trimiterii preliminare

- 9 Noțiunea de coordonator parental nu este reglementată nici în dreptul catalan, nici în dreptul comun spaniol. Unele instanțe de familie aleg să recurgă la aceasta atunci când există un conflict între părinți în ceea ce privește exercitarea autorității părintești, drepturile privind încredințarea sau regimul de vizitare. Uneori, instanțele dispun intervenția unui coordonator parental în contexte de violență între părinți sau împotriva copilului, fără să asculte părțile sau copilul în această privință și fără să aibă posibilitatea de a respinge coordonatorul parental sau de a se opune numirii acestuia.
- 10 Odată numit, coordonatorul parental acționează în temeiul unei hotărâri judecătorești, fără să se bazeze pe vreo dispoziție legală sau pe vreun act cu putere de lege, fără să fie nevoie de consimțământul părților și fără ascultarea copilului în acest sens. Serviciile coordonatorului parental sunt plătite de părinți, chiar și atunci când acestora li s-a recunoscut dreptul la asistență judiciară gratuită.
- 11 Atunci când se recurge la coordonatorul parental, este un lucru obișnuit ca instanța să dispună numirea sa după pronunțarea hotărârii. În general, acest rol revine unei unui specialist în psihologie, mediere sau asistență socială, care nu face parte din personalul instanței. Misiunea sa este de a cunoaște situația familiei și de a interveni în executarea regimului de încredințare sau de vizitare sau cu privire la exercitarea autorității părintești, astfel cum au fost stabilite în hotărâre, sens în care poate lua decizii care afectează viața de familie a copilului.
- 12 În scopul facilitării exercitării funcțiilor sale, coordonatorul parental are acces la datele de identificare pe care familia le-a furnizat instanței pentru soluționarea procedurii de dreptul familiei. De asemenea, acesta este autorizat să acceseze,

printre altele, informațiile medicale și școlare ale copilului și să contacteze organizații, instituții, cabinete medicale, școli și alte entități pentru a avea acces la toate datele referitoare la unitatea familială și la familia extinsă pe care le consideră necesare, inclusiv la cele confidențiale, precum informațiile medicale.

- 13 LO 3/2018 stabilește posibilitatea transferului de date cu caracter personal pentru îndeplinirea unor scopuri direct legate de funcțiile legitime ale cedentului și ale cesionarului, atunci când există consimțământ și când transferul este autorizat prin lege. În opinia instanței de trimitere, atât intervenția coordonatorului parental, cât și transferul datelor păților și ale copiilor sunt discutabile din punct de vedere juridic, deoarece nu se bazează pe consimțământul persoanelor vizate și nu sunt autorizate prin lege. Prin urmare, instanța de trimitere consideră că această practică este susceptibilă să încalce dreptul fundamental la protecția datelor cu caracter personal consacrat la articolul 6 alineatul (4) din Regulamentul 2016/679, coroborat cu articolele 7, 8, 47 și 52 din cartă.
- 14 Potrivit instanței de trimitere, transferul datelor către coordonatorul parental fără să se evalueze interesul superior al copilului sau fără ascultarea în prealabil a acestuia poate încălca articolul 6 alineatul (4) din Regulamentul 2016/679 coroborat cu articolul 24 din cartă.
- 15 În plus, un astfel de transfer de date în situații de violență între părinți sau împotriva copilului poate fi contrar articolului 48 alineatul (1) din Convenția de la Istanbul, care interzice recurgerea la mijloace alternative obligatorii de soluționare a litigiilor, coroborat cu articolele 7 și 24 din cartă.
- 16 În sfârșit, instanța de trimitere consideră că plata de către părinți a onorariului coordonatorului parental impus de instanță, chiar și în cazurile în care acestora li s-a recunoscut dreptul la asistența judecără gratuită, poate încălca dreptul la o cale de atac efectivă consacrat la articolul 47 din cartă.